

Webinář SOVAK ČR – Co je nového v legislativě oboru VaK?

Ivana Weinzettlová Jungová

Dne 25. 11. 2020 proběhl online webinář Co je nového v legislativě oboru VaK?, který uspořádal SOVAK ČR. Seminář zahájila Ing. Zuzana Jonová, tajemnice spolku, která v krátkosti představila i další chystané vzdělávací aktivity SOVAK ČR.

S přehledem legislativních změn seznámila účastníky semináře **Mgr. Barbora Veselá, předsedkyně právní komise představenstva SOVAK ČR.** Zaměřila se jak na aktuální předpisy stěžejní pro vodárenský obor, tak i na další novinky v legislativě týkající se vodovodů a kanalizací. Mgr. Veselá představila zejména **novelu vodního zákona, zákona č. 254/2001 Sb.** (Pozn.: novela byla již vyhlášena ve Sbírce zákonů pod č. 544/2020 Sb. a vešla v platnost od 1. 2. 2021.) Hlavním tématem je kromě sucha a reakce na tento aktuální problém i ochrana vody jako nenahraditelného přírodního zdroje. Důležitým opatřením je snaha využívat srážkovou vodu přímo na pozemcích, či ji případně zadržet a odvést jinam. Posun doznala i problematika vypouštění z odlehčovacích komor. SOVAK ČR vydal na www.sovak.cz v rubrice Informace pro členy doporučení k postupu dle novely vodního zákona k odlehčovacím komorám, se kterým se mohou seznámit řádní členové po přihlášení do Sekce pro členy. Podstatnou změnou, která je v novele podrobněji a detailněji specifikována, je rozšíření oprávnění zaměstnanců správců povodí i pověřených odborných subjektů ke vstupu nejen na pozemky a do staveb, ale i do jiných hospodářsky využívaných prostor. Nově se doplňuje výjimka pro těsnostní zkoušky pro nadzemní nádrže umístěné v záchytných vanách, v nichž se skladují látky určené pro úpravu vody na pitnou nebo pro čištění komunálních odpadních vod – nově se nemusí dělat opětovné zkoušky. Posílena byla rovněž pravomoc krajských úřadů rozhodovat v pochybnostech o rozsahu oprávnění a povinnosti správců povodí a správců vodních toků, stejně jako o povinnostech vlastníků sousedících s koryty vodních toků. Výhodou je, že díky přesunu z centrální na regionální úroveň by mělo dojít k rychlejšímu a přesnějšímu jednání. Nově se upravuje povinnost vlastníka provádět technické revize vodních děl ohlášených podle § 15a poprvé již po 6 měsících od jejich zprovoznění. Původně byla lhůta dvouletá, a to pro vodní díla vzniklá po dni účinnosti tohoto zákona. Řada opatření byla dříve ošetřena pouze ve vyhlášce, nyní jsou upravena přímo v zákoně. Je tomu tak například u definice vodních děl, která slouží ke vzdouvání a zadržování vody a která podléhá technickobezpečnostnímu dohledu. Blíže se rovněž definují povinnosti pověřené osoby, vodoprávního úřadu i vlastníka vodního díla ve vztahu k technickobezpečnostnímu dohledu. Do vodního zákona byla vložena zcela nová hlava, která se týká postupů pro zvládnutí sucha a stavu nedostatku vody. Pro území republiky a krajů budou tak dostupné plány pro zvládnutí sucha, jejichž podrobné náležitosti stanoví zákon. V případě, že je vyhlášen stav nedostatku vody bude komise pro sucho vydávat opatření, ve kterých užívání s vodou upraví.

Návrh novely vyhlášky č. 428/2001 Sb. je v meziresortním připomínkovém řízení. Mgr. Veselá upozornila například na nové právo provozovatele okleštovat a odstraňovat stromy a jiné porosty, které ohrožují bezpečné a plynulé provozování zařízení, v případě, že tak neucinil vlastník pozemku na základě před-

chozí výzvy. Ošetřen je tak častý jev, kdy dochází k výsadbě stromů na pozemcích soukromých vlastníků nad sítěmi a kořeny zasahují do trubek. Zatím ale není soulad se zákonem na ochranu přírody a krajiny, a je tedy možné, že bude přece jen zapotřebí žádat o povolení. Dále se stanoví nové právo provozovatele na přerušení dodávky vody i bez předchozího upozornění v případě omezení nakládání s vodami. Ohledně sucha je vkládána sankce za odběr pitné vody při zavedení opatření, které omezuje odběr vody z vodovodu, například pro umývání aut, napouštění bazénů, zalévání zahrad. Dříve nebylo toto opatření právně vymahatelné. Diskusi si ještě vyžádá ustanovení ohledně plánu rozvoje vodovodů a kanalizací a nakládání s prostředky, které by měly být vedeny na samostatném bankovním účtu. Je obava, že by to mohlo znamenat velkou limitaci vlastníků, jak s prostředky nakládat. U vlastníků s malým množstvím sítí, kteří by potřebné prostředky shromažďovali dlouho, je rovněž riziko, že bude docházet k znehodnocení finančních prostředků. Je tedy předpoklad, že se ještě ustanovení změní. Mgr. Veselá se věnovala v souvislosti s tímto návrhem novely vyhlášky i odlehčovacím komorám ve vztahu k ČSN 75 6262 a také kanalizačnímu řádu, který by nově měl obsahovat vyznačení určených procentů odpadních vod – zdravotnických zařízení, a tedy s tím související změnu jakosti odpadních vod. Dochází i k úpravě přílohy č. 15 – nově bude reflektovat ČSN 75 6406 Odvádění a čištění odpadních vod ze zdravotnických zařízení.

Přehledně byla shrnuta situace ohledně **tří návrhů na změnu Ústavy České republiky**, které připravily politické strany KSČM, STAN, či KDU-ČSL, a kromě toho existuje i návrh předložený poslancem Janem Birkem na zavedení samostatného ústavního zákona o ochraně vody a vodních zdrojů.

Zmíněny byly i další novely. **Novela zákoníku práce, zákona č. 285/2020 Sb.**, s účinností od 1. 1. 2020, zavedla takzvanou dodatkovou dovolenou. Ta platí u zaměstnanců pracujících při čištění stok, kalových prostor, kanálových odpadů, žump, vpustí, kanalizačního potrubí a přípojek, hubení škodlivých živočichů ve stokách a při obsluhování čistíren odpadních vod, kteří přicházeli do přímého styku s biologickými odpadními vodami a odpady alespoň v rozsahu poloviny pracovní doby. Mohou tak získat týdenní pracovní dobu dovolené navíc, která by měla být čerpána přednostně. Mgr. Barbora Veselá ale připomněla určité problémy, které v praxi mohou nastat. Zaměstnavatelé musí ošetřit pravidelné čerpání této dovolené a zároveň by to znamenalo rozsáhlé výkaznictví, kdy by bylo třeba každý den zaznamenávat dobu a místo uvedených prací. Ne vždy také uvedení zaměstnanci pracují v přímém kontaktu, ale třeba jen v dosahu odpadních vod.

Přednášející také upozornila na **zákon o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury – novela zá-**

kona č. 237/2020 Sb. a 403/2020 Sb., který je podle jejího názoru neprávem ve vodárenství opomíjen. Je možné ho využít zejména v případě, kdy se v rámci územního plánování určí některé vodovody a kanalizace jako prioritní stavby. Pak je lze upřednostňovat v rámci stavebního řízení. Zaveden byl pojem přípožky, což je stavba infrastruktury elektronických komunikací, která se příkládá ke stavbě pozemní komunikace nebo dráhy nebo k podzemní stavbě kanalizace, energetického vedení, ve-

řejného osvětlení, produktovodu nebo vedení sítě elektronických komunikací. Lze spojit řízení o dopravní nebo energetické infrastrukturu a vybudování nové nebo úpravě stávající veřejné dopravní nebo technické infrastruktury, v případě, že záměr stavby to vyžaduje. Přípožka má specifické náležitosti. Nabízí se například sloučit do jednoho řízení se stavbou nové dálnice i sítě pro vodovody a kanalizace. Pro rozsáhlé stavby přiváděcích řad by mohl být také využíván.

Na závěr Mgr. Barbora Veselá uvedla novinky zaváděné **novelou zákona o oceňování, zákona č. 237/2020 Sb.**, která se vlastníků vodovodů a kanalizací rovněž může dotýkat, a to při oceňování věcných břemen.

Téma webináře se setkalo u účastníků akce s příznivou odezvou, o čemž svědčila i živá diskuse. V dotazech zazněla problematika odlehčovacích komor i přečeňování majetku.

Ing. Ivana Weinzettlová Jungová
SOVAK ČR
